

# Obsah

ČÁST I. Úvod do filosofie ( <i>Přednášky</i> )	5
Úvod	7
1. přednáška Co je filosofie?	9
1. Co je filosofie?	9
2. Co rozumíme pod „úvodem“ do filosofie?	19
2. přednáška Soudobá filosofie jako negace metafyziky — I.	21
3. přednáška Soudobá filosofie jako negace metafyziky — II. Existencialismus a novopozitivismus	34
4. přednáška Pojem praxe — I.	49
A. Praxe jako formování a transformování hmotných předmětů	50
B. Praxe jako prožívaný a cítěný činný a trpný vztah k jiným lidem	50
C. Celkový proces praktického bytí. Jeho obecné momenty a aspekty	51
5. přednáška Pojem praxe — II. Dějiny	63
A. Naturalistický pojem dějin	64
B. Idealistický pojem dějin a jeho kritika	68
C. Dialektickomaterialistický pojem dějin	77
D. Jak se mění charakter dějinnosti lidského života v 2. polovině 20. století	82
6. přednáška Jednání a poznání — I. Pojem vědy	90
1. Poznání předvědecké a vědecké. Smyslový a pojmový stupeň poznání	90

2. Co je pravdivé poznání	95
3. Některé elementární prvky vědecké metody	97
4. Typy vědeckého vysvětlování	107
7. přednáška Jednání a poznání — II. Poznání a hodnocení	116
K roli emocí a intelektu v hodnocení	124
Subjekt-objektový způsob bytí hodnot	126
Klasifikace hodnot	126
Mravní hodnocení	127
Několik slov o estetických hodnotách	131
8. přednáška Jednání a poznání — III. Rozum a revoluce	135
ČÁST II. Vybrané filosofické texty	157
Úvod	159
Platón: Výňatky z dialogů „Ústava“, „Filebos“ a „Faidon“	161
a) Ideje — věci — jejich napodobeniny	161
b) Svět viditelný a svět pomyslný	166
c) Pravé vědění se týká neměnných idejí	171
d) Idealistický racionalismus Platónův	174
Co je podle Aristotela „První filosofie“?	177
a) Z knihy IV. — Gamma	177
b) Z knihy VII. — Dzéta	181
René Descartes: Rozprava o metodě, jak správně vést svůj rozum a hledat pravdu ve vědách	183
I. Úvahy týkající se věd	184
II. Základní pravidla metody	191
III. Několik pravidel morálky, vyvozených z metody	199
IV. Důkazy o jsoucnosti boha a lidské duše, neboli základy metafyziky	205
VI. Věci žádoucí pro pokrok v bádání přírodním	211

Dva příklady předmarxistického pojetí dějin: Helvétius a Hegel	223
Výňatky z Helvétiových spisů „O duchu“ a „O člověku“	224
Výňatky z Hegelova úvodu k „Dějinám filosofie“	237
Karel Marx: Z tezí o Feuerbachovi	257
Karl Marx — Bedřich Engels: Německá ideologie	260
V. I. Lenin: Materialismus a empiriokriticismus	266
4. Existuje objektivní pravda?	266
5. Absolutní a relativní pravda, čili o Engelsově eklekticismu, od- haleném A. Bogdanovem	274
Jean-Paul Sartre: Existencialismus je humanis- mus	280
Rudolf Carnap: O explikaci	301
§ 1 Úvod: Vymezení problému	301
§ 2 O objasnění explikace	303
§ 3 Požadavky na explicatum	305
§ 4 Klasifikační, komparativní a kvantitativní pojmy	308
§ 5 Komparativní a kvantitativní pojmy jakožto explicita	311
§ 6 Formalizace a interpretace	315
Bibliografická poznámka	319